

09.05.2016 г.

СОФИЯ 1606

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Василий Голцев, Катедра Биофизика и радиобиология при БФ на СУ „Св.Кл. Охридски” по конкурс за заемане на академична длъжност

Доцент по научна специалност 4.3 Биологични науки (Радиобиология) за нуждите на лаб. „Молекулярна радиобиология и профилактика“, ДВ, бр. 103, от 30 декември 2015 г.

с кандидат доктор **КАТЯ ГЕОРГИЕВА СТАНКОВА-ГАВРИЛОВА**, главен асистент в Национален Център по Радиобиология и Радиационна Защита, София

Като единствен кандидат в конкурса участва гл. ас. д-р Катя Георгиева Станкова-Гаврилова. Катя Станкова завършва магистърското си висше образование по специалност Молекулярна биология със специализация Биофизика и радиобиология при Биологически факултет, СУ "Св. Кл. Охридски" през 2002 г., а през 2010 след редовна докторантура в Национален Център по Радиобиология и Радиационна Защита тя защитава докторската си дисертация по специалност Радиобиология на тема: "Радиационен клетъчен отговор, механизми на ДНК репарация и модификатори на радиационното действие", която напълно съответства на тематиката на конкурса.

В периода 2011 до сега К. Станкова работи като главен асистент в същата организация.

Научните изследвания на гл. ас. Станкова изцяло са в областта на радиобиологията, което съвпада с тематиката на конкурса. Д-р. Станкова се е посветила на изучаване на изключително актуалния проблем за изясняване на механизмите на въздействието върху човешкия организъм на малки дози на йонизиращата радиация на клетъчно и молекулярно ниво, търсене на ефективни средства за радиопротекцията, както и на разработване на методически подходи, позволяващи адекватно да се оцени потенциалното увреждащо действие на йонизиращата радиация върху човека. Тя провежда своите изследвания не само в системите *in vitro*, но и изучава радиационно-индуциран отговор в контингент от работници от АЕЦ „Козлодуй” на различна възраст и получили различна доза на облъчване с оглед за оценка на риска от сърдечно-съдови заболявания. По-съществените научни приноси в изследвания на гл.ас. К. Станкова са:

- A. На базата на сравнителен анализ на ролята на ключовите ензими ДНК лигаза III и ДНК лигаза IV в репарацията на ДНК за пръв път е доказано наличието на два различни ДНК-свързващи центъра в ДНК лигаза III, и е показано, че каталитичният механизъм на двете лигази е различен;
- B. За пръв път са проучени биологично активни съединения, потенциални радиопротектори и модификатори на радиационния отговор: лактацистин, целасрол, гелданамицин. Показано е, че първите два стимулират антиоксидантната защита на облъчени клетки, а гелданамицинът стимулира репарацията на двойноверижни повреди в ДНК на лимфоцити, поради което ги представя като потенциални препарати за лъчетерапията и лъчезащитата;

С. Разработени са високочувствителни лабораторни методи, базирни на специфични флуоресцентни маркери, за анализ на радиационно-индуцирани промени в клетъчната жизнеспособност, апоптоза, митохондриален потенциал и нива на оксидантен стрес.

Редица научни разработки на д-р Станкова имат и значителен практически принос в диагностиката на радиационния ефект, лъчетерапията и лъчезащитата.

Цялото научно творчество на гл. ас. Станкова е представено в 16 научни труда, като 11 публикувани след защитата на докторската дисертация. 7 публикации на д-р Станкова са в специализирани международни издания с импакт фактор (Biochemical Journal, Mutation Research, International Journal of Radiation Biology, Dose Response) и българското списание Докладите на БАН, което също е с ИФ (0.1), като общият ИФ на тези статии, съгласно авторската справка, е 12.5 и 3 статии са публикувани в реномирано българско списание, специализирано в областта на радиобиологията - Рентгенология и Радиология. Научните публикации на Станкова 13 пъти са цитирани в списания с ИФ, което показва научната значимост на тези публикации), индексът на Хирш (h-index), който отразява степента на влиянието на цялостната дейност на автора, възлиза, според системата Scopus, на 3.

Гл.ас. К. Станкова е участвала в преподавателска дейност, като е водила курсове за специализирано обучение за правоспособност за работа с йонизираща радиация и е ръководила дипломант, успешно защитил в Биологическия Факултет на СУ. Гл. ас. К. Станкова организира своите изследвания чрез участие в 5 научно-изследователски проекти, като 4 от тях са международни.

Заклучение

Единственият кандидат в конкурса за доцент по професионално направление 4.3 Биологични науки, научна специалност Радиобиология гл. ас. д-р Катя Георгиева Станкова-Гаврилова е представила за конкурса достатъчна по брой, с високо научно качество и значение продукция, която е известна и призната от научната общественост и оказва влияние върху формирането на знанията в научната област на радиобиологията, лъчетерапията и лъчезащитата. Тя е изграден учен с високи компетенции и приноси в научната област на конкурса. Всичко това ми дава пълни основания да подкрепя предложението гл. ас. Катя Георгиева Станкова-Гаврилова да бъде избрана за академичната длъжност Доцент по професионално направление 4.3 Биологични науки, научна специалност Радиобиология в лаб. „Молекулярна радиобиология и профилактика“, при Национален Център по Радиобиология и Радиационна Защита, София.

3 май 2016 г.
С О Ф И Я

Член на научното жури по конкурса:
Проф. д-р Василий Голцев

